

PRUŽANJE USLUGA UZ UPORABU RADIOFREKVENCIJSKOG SPEKTRA NA TEMELJU OPĆE DOZVOLE

Operator

Operator je pravna ili fizička osoba koja pruža ili je ovlaštena **pružati javnu komunikacijsku uslugu**, ili **davati na korištenje javnu komunikacijsku mrežu ili povezanu opremu** (članak 2. stavak 1. točka 34. Zakona o elektroničkim komunikacijama, Narodne novine, broj 73/08) (u daljnjem tekstu: ZEK).

Javna elektronička komunikacijska usluga je usluga koja se, u pravilu, pruža **uz naknadu**, a sastoji se u cijelosti ili većim dijelom od prijenosa signala u elektroničkim komunikacijskim mrežama, uključujući telekomunikacijske usluge, i **javno je dostupna na tržišnoj osnovi**. Pri tome se pod tržišnom osnovom smatra svaki oblik naknade koji se plaća za navedenu uslugu, neovisno o tome radi li se o izravnom plaćanju usluge ili neizravnom plaćanju putem članarina i sličnih drugih neizravnih oblika plaćanja.

Sukladno članku 9. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09), **gradovi, općine i županije** su pravne osobe. Za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti za koje je zakonom određeno da se obavljaju kao javne službe, osnivaju javne ustanove i druge pravne osobe. Također, članak 25. stavak 4. ZEK-a određuje da ako Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvaruje vlasništvo ili zadržava nadzor nad pravnim osobama koje upravljaju elektroničkom komunikacijskom mrežom i/ili pružaju elektroničke komunikacijske usluge, tijela nadležna za izdavanje dozvola za građenje i uporabu elektroničkih komunikacijskih mreža i elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme moraju biti strukturno odvojena od tijela koja ostvaruju vlasničke ili nadzorne ovlasti nad tim pravnim osobama, uz poštivanje načela nediskriminacije.

Udruge se registriraju pri registru udruga, a Zakonom o udrugama (Narodne novine, broj 88/01, 11/02) također su definirane kao pravne osobe.

Obveze operatora

Prema članku 32. Stavku 1. ZEK-a operatori javnih elektroničkih komunikacijskih mreža i javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga, koje se pružaju na tržišnoj osnovi, moraju obavijestiti Hrvatsku agenciju za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM) u pisanom obliku, najmanje petnaest dana unaprijed, o početku, promjenama i završetku obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga. [Obrazac prethodne obavijesti](#) se nalazi na internetskim stranicama HAKOM-a.

Operatori su dužni poštivati odredbe ZEK-a, a posebno skrećemo pozornost na:

- Poglavlje VII. vezano uz prava korisnika usluga i zaštitu potrošača
- Poglavlje XII. vezano uz zaštitu podataka i sigurnost elektroničkih komunikacija

Prema članku 108. stavku 1. ZEK-a operatori javnih komunikacijskih mreža i javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga moraju o vlastitom trošku osigurati i održavati funkciju tajnog nadzora elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, kao i elektroničke komunikacijske vodove do operativno-tehničkog tijela nadležnog za nadzor elektroničkih komunikacija u skladu s posebnim zakonom kojim je uređeno područje nacionalne sigurnosti (Operativno-tehnički centar, Zvonimirova 4, Zagreb, tel: 4607 700).

Operatori su prema Pravilniku o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a (Narodne novine, broj 144/2010) dužni plaćati naknadu HAKOM-u u iznosu od **0,28%** ukupnog godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj godini ostvarili u obavljanju djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga na tržištu.

Ukoliko se pri pružanju usluge koristi radiofrekvencijski spektar, isti se može koristiti u skladu s izdanom dozvolom za uporabu radiofrekvencijskog spektra, uz poštivanje ograničenja navedenim u odgovarajućim općim dozvolama kao što su: ograničenje izračene snage, uporaba u zatvorenim/otvorenim prostorima i slično. Način izdavanja dozvole za određeni dio spektra je određen [Tablicom namjene radiofrekvencijskog spektra](#).

Ako se spektar koristi na temelju [opće dozvole](#) za koju je navedena obveza prijave, operator je dužan prije početka rada radijske postaje HAKOM-u prijaviti podatke o zemljopisnoj lokaciji i tehničke podatke za svaku postavljenu radijsku postaju ili izmjenu parametara postojeće radijske postaje. [Obrazac prijave](#) i [primjer popunjavanja](#) se mogu pronaći na internetskim stranicama HAKOM-a.

[Opće dozvole](#) koje se odnose na slobodni radiofrekvencijski spektar i mogu se koristiti za pružanje usluga pristupa internetu su:

[OD-16 \(2400-2438.5 MHz\)](#)

[OD-85 \(5150-5250 MHz\)](#)

[OD-86 \(5250-5350 MHz\)](#)

[OD-87 \(5470-5725 MHz\)](#)

[OD-110 \(17.1-17.3 GHz\)](#)

Operatori su dužni prijaviti sve uređaje koji rade na temelju navedenih općih dozvola. Ukratko, ukoliko se **javna** elektronička komunikacijska usluga pruža uz **naknadu** (izravnu ili neizravnu), pravna ili fizička osoba (**obrt, trgovačko društvo, udruga**) je dužna HAKOM-u podnijeti **prethodnu obavijest** i time postaje operator. Operator, koji spektar koristi na temelju opće dozvole, je dužan HAKOM-u **prijaviti svaku postavljenu radijsku postaju**. Financijska obveza operatora koja iz toga proizlazi je **0,28% godišnjeg bruto prihoda** koji je operator ostvario tijekom prethodne godine u obavljanju djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga na tržištu.

Javne ustanove i druge pravne osobe osnovane od gradova, općina, županija, hoteli, ugostiteljski objekti i drugi subjekti koji nude besplatni bežični pristup internetu bez ikakvog oblika naknade – izravne ili neizravne, prema navedenim propisima nisu dužni prijaviti se HAKOM-u za obavljanje navedene usluge. Ukoliko im samu uslugu obavlja druga pravna ili fizička osoba kojoj ti subjekti plaćaju naknadu, onda je ta pravna ili fizička osoba dužna postati operator i ispunjavati obveze sukladno propisima.